

Kramerius 5

Digitální knihovna

Podmínky využití

Knihovna poskytuje přístup k digitalizovaným dokumentům pouze pro nekomerční, vědecké, studijní účely a pouze pro osobní potřeby uživatelů. Část dokumentů digitální knihovny podléhá autorským právům. Využitím digitální knihovny a vygenerováním kopie části digitalizovaného dokumentu se uživatel zavazuje dodržovat tyto podmínky využití, které musí být součástí každé zhotovené kopie. Jakékoli další kopírování materiálu z digitální knihovny není možné bez případného písemného svolení knihovny.

Hlavní název: **Čechoslovan**

Vydavatel: **V. Švihovský**

Vydáváno v letech: **1911-[1918], 1912, 20.04.1912**

Číslo ročníků: **2, 16**

Číslo výtisků: **2, 16**

Datum vydání čísla: **20.04.1912**

Identifikátor ISSN: **2414-9373**

Stránka:

fám však pevně, že Čechoslovani lásku ke čtení vyvolá a netoliko sám pronikne do každé domácnosti, nýbrž i dobré knihy tam zavede.
F. Cupal.

Ozírko (Jezírko).

Volynský gub., Duben. új.

Naše osada byla založena r. 1869 devíti českými přistěhovalci. Prvotně Čechy zakoupeno 293 morků půdy, mork po 18 rublech. Tato byla ve velice špatném stavu, a jen stále a pečlivé práci možno děkovat, že stala se výnosnou a získala též značně na ceně. Nyní platí se u nás 260 až 300 r. za 1 mork.

Naše osada jest národnosti ryze české a čítá 23 rodiny a to 14 pravoslavných a 9 katolických. Do r. 1905 byli všechny rodiny pravoslavné až na 1 katolickou. Ale když byla r. 1905 vyhlášena svoboda náboženství začal do obce dojíždět z blízkého městečka Mizoče katolický kněz a všelijak lákal lid na katolickou víru; vozil dětem všelijaké dárky, cukrovinky a obrázky a pro dospělé zase konal po domech bohoslužby a někteří občané, nepozorujíce, že jest to jen léčka, přešli na katolickou víru. Tehdy považovali kněze svého za nejlepšího člověka, ale brzy se zklamali. Když kněz nechtěl pochovávat jinak než za 20 r., tu poznali že není všecko zlato co se třpítí, ale již bylo pozdě.

Nyní však vraťme se k věci. Osada Ozírko má nyní v majetku 413 morků půdy, takže majetkové

oměry osadníků jsou dosti dobré. Průměrná zámožnost jednotlivce pohybuje se od tří do patnácti tisíc. Pěstují se všechny druhy obilí, chmel i sadařství a nezbytný chov dobytka. Půda jest úrodná, takže postačí hnojení chlévským hnojem. Z hospodářských strojů se vyskytují ty nejpotřebnější. Celkem jest v osadě 14 strojů žacích, 2 sečí, 19 mláticích strojů. Dvouradličný patentní pluh má skoro každý hospodář. Z živnostníků jsou zde: 1 hostinec, 1 kovář, 1 zámečník 1 truhlář, obuvník, 1 krejčí a 6 zedníků

Školské poměry jak ani jinak býti nemůže jsou zde žalostné. V obci jest církovno přichodská škola, kde se vyučuje pouze rusky. Starší občané umějí číst i psát česky i rusky, ale mládež píše rozhodně lépe rusky než česky, poněvadž umí česky jen to co se naučí doma od rod.čů. Spolků zde vůbec není a časopisů odbírá se poměrně málo totiž 1 výtisk „Čechoslovana“ 1 „Milotického hospodáře“, 2 výtisky „Českého rolníka a 1 „Сельский вестник“.

Se svými sousedy malorusy žijí občané Ozírka v přátelském poměru a mají na ně rozhodný vliv hospodářský, neboť naučili se od nich pěstování všech druhů obilí i sadařství.
J. Krouský.

Z Moskvy.

Jsem nucen opět se zabývat nepěknými poměry v českém zdejší životě, které se v poslední do-

bě projevíly v „Českém kroužku“ a v „Sokole“.

Pěvecký odbor kroužku řídil snaživě v minulém roce p. Jizba, členstvo bylo s ním spokojeno až z čista jasna po letošní valné hromadě postaveno bylo před neočekávanou hotovou věc: že totiž dosavadní dirigent odstupuje a za nového navrhuje se p. Pučálka, velice dobrý znalec hudby, za něhož pěvecký odbor docílil lepších výsledků. Věc ta měla však háček: jednání o změně v dirigentství nebylo vedeno otevřeně a oprávněně, nýbrž potají a širší členstvo o ničem nevědělo. A bývalý dirigent dověděl se o tom teprve tehdy, když celá věc byla už projednána. Ovšem jak byla projednána dokazuje to, že p. Pučálka vyhověl sice žádosti na něho vznesené, ale s upozorněním, že bývá často na cestách a že se nemůže vždy na zkoušky vázati. A skutečně za 7 neděl od valné hromady, kdy byly 4 nebo 5—krát zkoušky, dirigoval pouze jednou. Pochybuji, že by nepravdivost věci posloužila.

Jak se proslýchá, p. Jizba roztrpčen nad netaktním jednáním některých jednotlivců, vystoupil z pěveckého odboru a snad se také vzdá i členství Českého kroužku. Toto neschvaluji, naopak třeba otevřeně vystoupiti ve spolku proti rušivým živlům.

Neméně vážným a odsouzením hodným je tento případ: v rakouském zdejším spolku, jehož členy je mnoho Čechů, mezi nimi též předseda Českého kroužku, byla ne-

Z doby cholery.

Nastává jaro a možná, že v krátké době, jako každoročně, se začne mluvit o choleře.

Budou se psáti v novinách zase dlouhé statě, z nichž každému čtenáři je na nic a jež nejen že neprospívají, ale naopak přímo ve většině případů škodí, neb nahánějí obecenstvu jen strach před tímto hrozným netvorem.

Já se cholery od r. 1908 nebojím, ale za to mám nehorázný strach před — rakouskými úřady. Milý čtenář se bude asi diviti, jak mohu spojovati cholery s rakouskými úřady, ač možná si sám pomyslí, měl-li s nimi nepřijemnosti, „чтобъ ихъ холера.“ Já bych si něco takového ani nepomyslí, neb jsem rakouským poddaným a vím, že v Rakousku je pomalu už zapovězeno — myslet!

Podívejte se jen, když přejedete hranici, jaký je rozdíl v nápisech ve vagonech!

V „zprátečnickém“ Rusku: „проять не курить“, „просять не вы-

совываться“ atd. a v „pokrokovém, svobodném“ Rakousku: „kouřiti se přísně zapovídá, vyhýbatí se z oken se přísně zapovídá“ atd. atd! Není to charakteristickým?

Však odhlyuji se od tématu a aby si můj milý čtenář — snad i o mně nepomyslí, „чтобъ его холера,“ anebo ještě něco horšího, začnu ihned o svojí skutečné historii, jež se odehrála v rakouském městě Podvolčisce léta Páně 1908, kdy v Rusku řádila, jak známo, cholera. I staroslavný Kijev, máti měst ruských, byla touto zlou paní navštívena a jelikož jsem přijel na rakouské hranice z tohoto města, musil jsem své věci dáti desinfikovati.

Desinfekce věci odbyla se velmi hladce a rychle. Asi za 1/2 hodiny byl jsem opět „šťastným“ majitelem svých věcí, jež ovšem tak libě zaváněly, že jsem byl jist, že v tom kupě, v kterém pojedou, zůstanu sám, jestli kufr otevru a dám společstujícícm trochu „přivonět.“

Musím ale vzdáti všechnu čest úředníku, jenž mi desinfikované věci přinesl, že mi velmi laskavě

pomohl je do kufru složití, aniž bych se jich dotýkal.

Myslíl jsem, že desinfekci se končí celá procedura, ale chyba lávky! Přišel ke mně „tajný“ a ptá se mne, když mi dával pas, kam jedu.*)

Odpověděl jsem mu dle pravdy, že do R. Úředník si to zapsal a já jsem si zašel do restaurace, abych tam počkal, až budu moci sednouti do vlaku.

Jím právě řízek, ovšem, jako pravý Rakušan, vídeňský, když ke mně opět přistupuje tajný a ptá se mne: „Vy jste pan O.“ Povídám, že ano a dostávám za odpověď, abych ihned zašel k panu komisaři, jenž si přeje se mnou mluvití.

Jaktěživ jsem s úřady neměl co dělati, tím méně s policií, neb jsem, jak se samo sebou rozumí, „благонадежный“ a teď najednou mám

*) Tento údaj žádaly pohraniční úřady v době cholery proto, aby oznámily na místo příjezdu lékaři, že tam přijel cestující z krajiny, postíženého cholerou a že třeba za ním 5 dní hleděti, není-li nemocen.